

Република Србија
Министарство пољопривреде
и заштите животне средине

Управљање посебним ТОКОВИМА ОТПАДА

Весна Нанушевски
Републички инспектор за
заштиту животне средине

Закон о управљању отпадом

8,2 милиона тона отпада/годишње

Управљање отпадом је од општег интереса и има кључну улогу у одрживом економском развоју

Произвођач производа: Одговоран да промовише еколошки одрживо управљање природним ресурсима;

Начела члан 6.

- Начело избора најоптималније опције за животну средину
- Близине и регионалног приступа управљању отпадом
- Начело хијерархије управљања отпадом
- Начело одговорности – произвођач је обавезан да брине о смањењу настајања отпада и развоја производа који су рециклабилни
- Начело „загађивач плаћа“

Обавеза произвођача производа члан 25

Рационално коришћење природних ресурса, материјала и енергије

- Поновно коришћење и рециклажу производа
- Произвођач или увозник плаћа накнаду

Произвођач или увозник производа је дужан да тај отпад преузме без накнаде

- Произвођач или увозник може да овласти друго правно лице да у његово име и за његов рачун преузима производе после употребе

Обавеза произвођача производа члан 79

- Произвођач/увозник производа који после употребе постојау посебни токови отпада плаћа накнаду

- Произвођач/увозник производа који после употребе постојау посебни токови отпада води евиденцију о количини и врсти производа

Посебни токови отпада:

Отпадна
ЕЕ
опрема

Отпадне
гуме

Отпадне
батерије
и
акумулатори

Отпадна
уља

Отпадни
азбест

Отпадна
возила

- Батерије и акумулатори

Извори ел. енергије који се не/могу пунити
50.000.000 разних врста батерија

Забране

- промет са више од 0,0005% живе и 0,002% кадмијума

Обавезе

- Обезбеди уградњу да крајњи корисник лако изврши одвајање
- Преда на третман ради достизања циљева сакупљања

Обележавање

- Постави ознаке које садрже упутства и упозорења за одвојено сакупљање, садржај тешких метала, могућност рециклирања

ЕЕ Производи ~11-12kg/становнику

ЕЕ производи зависе од електричне струје или електромагнетних поља

Разврстани у 10 разреда (категоризација);

Садрже тешке метале, РСВ, гасове опасне по озонски омотач.....

Животни век веома кратак због брзог развоја технологија

Начин и поступак управљања:
Дизајн и обавештења о саставу производа

Гуме

Моторна возила,
пољоприврене и
грађевинске машине

- На тржиште се стави преко 1,4 милион тона (домаћа производња или увоз

Неопасан отпад након
завршетка животног
циклуса

- Опасна по животну средину – разградња у природи преко 150 година
- Обавеза збрињавања извештавања

Отпадна возила (категиорија M1 или N1)

МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ЗАКОНСКИ ИНСТРУМЕНТИ;
Произвођач/увозник плаћањем накнаде за улаз производа на тржиште пренео је обавезу управљања отпадом на систем управљања

ЕКОНОМСКИ ИНСТРУМЕНТИ:
Произвођач/увозник кроз накнаде финансира збрињавање отпада

Успостављање система за свеобухватно управљање отпадом

ОПЕРАТИВНИ ИНСТРУМЕНТИ:
Произвођач/увозник се региструје код Агенције за заштиту животне средине (доставља извештаја о стављању производа на тржиште)

Избегавање обавезе доставе података - инспекција

Закон о инспекцијском надзору ("Сл. гласник РС", број 36/15)

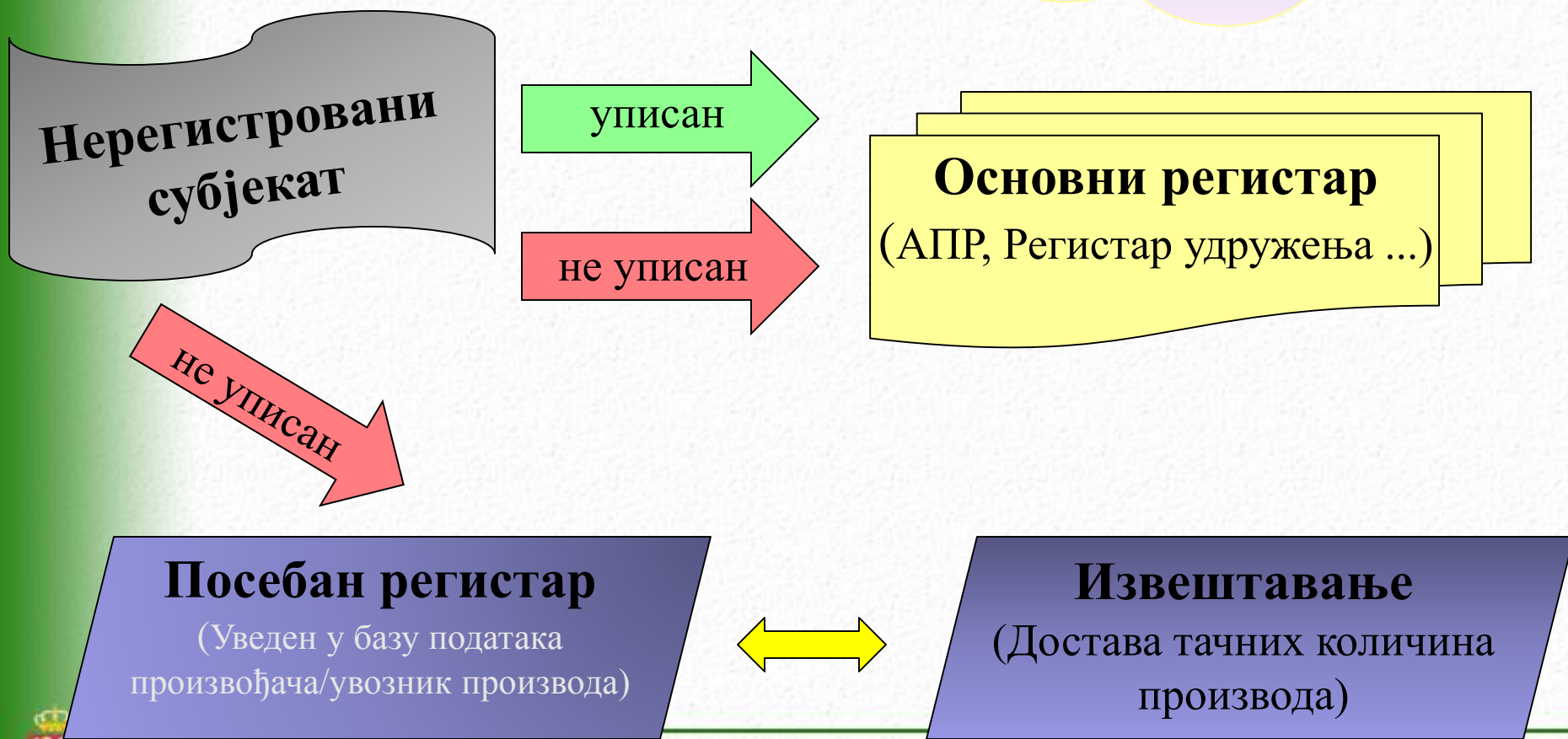
Примењиваће се од 29.04.2016. год.

- Примена одредаба којима се уређују нерегистровани субјекти и поступање према нерегистрованим субјектима **од 30.07.2015. год.**
- **Нерегистровани субјекат** - субјекат који обавља делатност или врши активност, **а није уписан у одговарајући регистар који води Агенција за привредне регистре или други орган или организација** надлежна за упис оснивања правног лица и другог субјекта (у даљем тексту: основни регистар), када је упис у овај регистар прописан као услов за обављање делатности или вршење активности

Нерегистровани субјекат

Пример нерегистрованог субјекта:
Произвођач/увозник није доставио податке Агенцији за заштиту животне средине.

Инспекцијски надзор према нерегистрованом субјекту

Инспекцијски
надзор

Инспектор
одмах доноси
решење

Жалба не
одлаже
извршење
решења

Инспекција појачано прати
да ли је нерегистровани
субјекат испунио оно што
му је инспектор наложио да
уради

Инспектор надлежном
правосудном органу
подноси захтев за
покретање прекршајног
поступка, односно издаје
прекршајни налог, и
предузме и др. радње и
мере за које је овлашћен

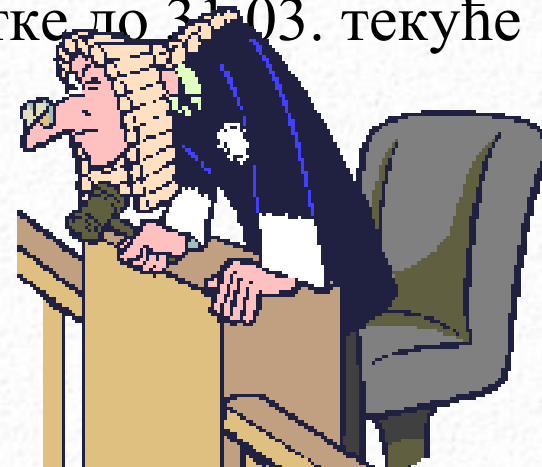
Прекршаји

Чл 15а Уредбе о производима који постају посебни токови отпада, предвиђене су казне за:

➤ правно лице 500.000 – 1.000.000 РСД

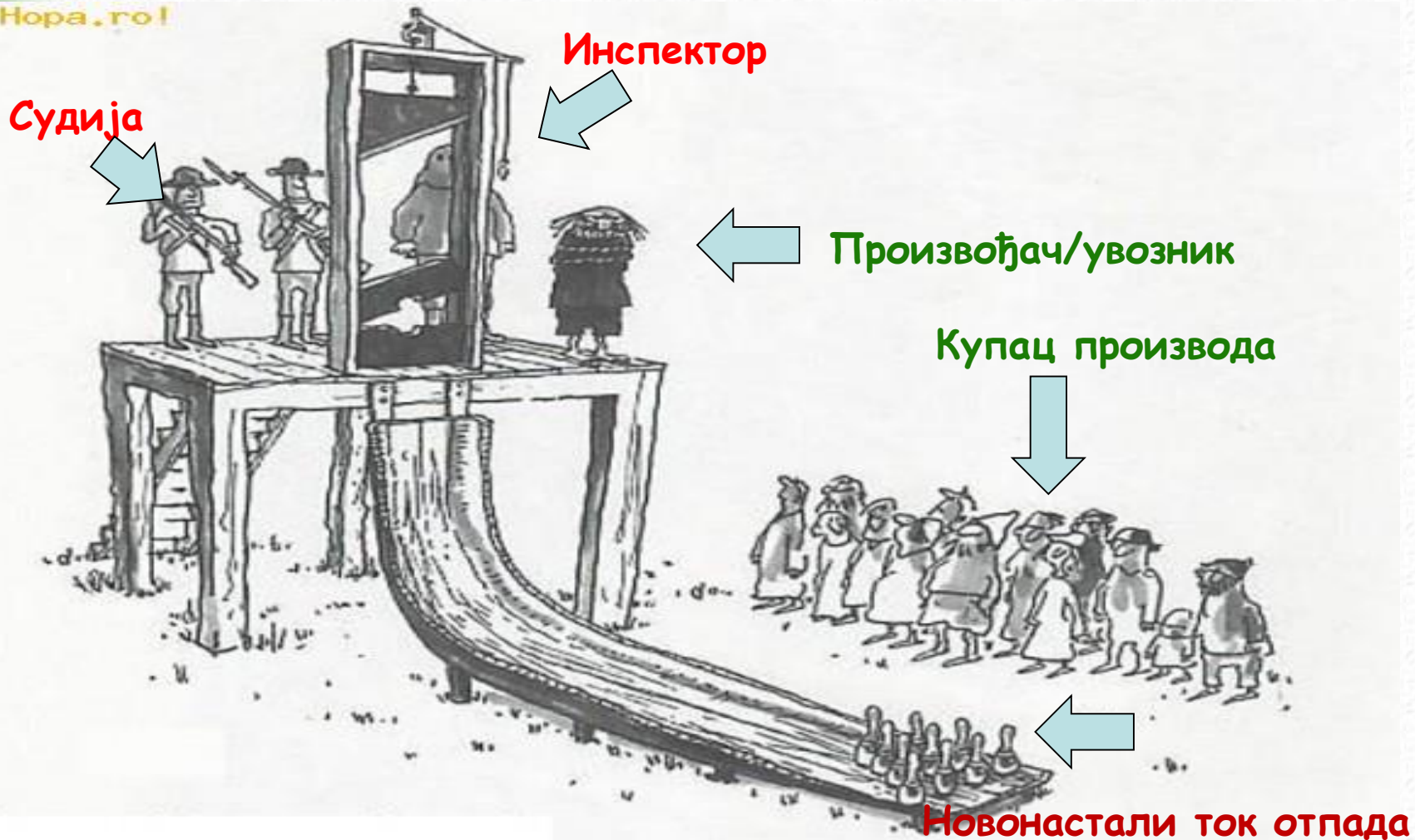
➤ одговорно лице у правном лицу 25.000 – 50.000 РСД

ако Агенцији за ЗЖС не достави податке до 31.03. текуће године

ИНСПЕКЦИЈА У ОЧИМА (?)

Нора.ро!

Уредба о производима који после употребе постају посебни токови отпада, обрасцу дневне евиденције о количини и врсти произведених и увезених производа и годишњег извештаја, начину и роковима достављања годишњег извештаја, обвезницима плаћања накнаде, критеријумима за обрачун, висину и начин обрачунавања и плаћања накнаде

Евиденција и извештавања

Дневне евиденције на прописаним обрасцима (произ у земљи, увоз, извоз)

Годишњи извештај до 31.03. текуће г за претходну г

Обвезници извештавања

За произв/увоз гуме
За произ(увез произ са азбестом
За произв/увез синт уља и мазива

За произ/увез батерије
За произ/увез ЕЕ опрему
За произ/увез возила

Обрада достављених података

Повезивање производа стављеног на тржиште са током отпада (сакупљање, транспорт и третман)

Извештавање

- Од 2012. г пуштен у рад информациони систем за доставу података
- Почетна интернет страна на адреси www.sepa.gov.rs
- За сваки производ води се посебна дневна евиденција:

Dan u mesecu	Proizvedena količina (u jed. mere)	Uvezena količina (u jed. mere)	Izvezena količina (u jed. mere)	Ukupno plasirano na tržište RS (u jed. mere)
	a	b	v	$g = a+b-v$
1				
2				
3				
4				
5				

- Месечна рекапитуација

Ukupno plasirano proizvoda na tržište RS za mesec (u jed. mere)	Jedinična masa proizvoda (t)	Ukupno plasirano proizvoda na tržište RS za mesec (t)
g (ukupno)	e	$d = g$ (ukupno) h e

Извештавање

- Годишњи извештај

PODACI O PRAVNOM LICU ILI PREDUZETNIKU	
Poreski identifikacioni broj (PIB)	
Matični broj	
Pun naziv	
Adresa	Mesto
	Šifra mesta
	Poštanski broj
	Ulica i broj
	Telefon
	Telefaks
	E-mail adresa
Opština	
Šifra opštine	
Šifra pretežne delatnosti	

Redni broj	Naziv proizvoda	Količina proizvoda stavljena na tržište ²	Količina proizvoda stavljena na tržište ²
		(u jed. mere)	(t)
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
UKUPNO			

НАКНАДЕ

- Накнада се плаћа за покривање трошкова управљања посебним токовима отпада
- Произвођач/увозник према евиденцији по количини за коју се обрачунава накнада и плаћа квартално;
- Накнада се обрачунава кад се роба први пут стави у промет: произвођач изда отпремнице купцу, увозник изврши царињење
- Износ накнаде укалкулисан у цену производа

Економски инструменти - НАКНАДЕ

- ✓ економски инструменти су накнаде заштите животне средине по принципу загађивач плаћа и корисник плаћа;
- ✓ Ефикасан систем ЕИ обезбеђује подстицање смањење загађивања животне средине

Извор финансирања животне средине –
републички буџет, општински буџет
финансијска средства привреде (накнаде)....

Расподела средстава зависи од билансних
могућности буџета

Накнаде

- У 2014. години – приход од накнада износио 10.610,52 милиона динара (0,27% БДП)
- Накнада од производа који постају посебни токови отпада 2.689,75 милиона динара
- Накнада за емисије и произведени отпад: 45,69%
- Накнада за заштиту и унапређење животне средине :27,16%
- Посебни токови отпада:25,35%
- Остало 1,8%

Економске користи: Средства за субвенције и друге подстицајне мере

- У структури ових средстава највећи удео су за рециклажну индустрију – 81,63%
- У 2014. додељена подстицајна средства: 2.211, 72 милиона динара (0,06% БДП)

www.shutterstock.com · 256908811

*Х
в
а
л
а

н
а

п
а
ж
ь
и!*

